

Pedagogika specjalna - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pedagogika specjalna
Kod przedmiotu	05.6-WP-OLIGO-PSP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - Oligofrenopedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017
Jednostka obsługująca przedmiot	Wydział Nauk Społecznych

Informacje o przedmiocie	
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Egzamin
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu teorii i praktyki pedagogiki specjalnej; jej podmiotem i przedmiotem zainteresowań, subdyscyplinami oraz praktyką wychowania, kształcenia i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami i/lub specjalnymi potrzebami

Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotów: wprowadzenie do psychologii, wstęp do pedagogiki, biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania

Zakres tematyczny

Treści wykładów:

1. Zagadnienia wprowadzające w problematykę pedagogiki specjalnej: terminologia, powiązania pedagogiki specjalnej z innymi naukami, podmiot i przedmiot zainteresowań, subdyscypliny.
2. Rozwój teorii i praktyki pedagogiki specjalnej: aspekty historyczne, uwarunkowania i perspektywy, współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej
3. Charakterystyka populacji osób z niepełnosprawnością: kryteria niepełnosprawności, klasyfikacje osób z odchyleniami od normy rozwojowej i ich kryteria
4. Wielowymiarowość niepełnosprawności: koncepcje, modele ujmowania niepełnosprawności człowieka i ich konsekwencje dla rozwoju, edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami
5. Proces normalizacji i społecznej integracji osób z niepełnosprawnością: istota, cele, założenia, uwarunkowania i możliwości realizacji
6. Proboloński i proeuropejski model kształcenia pedagogów, nauczycieli i pedagogów specjalnych; zagrożenia i możliwości przygotowania profesjonalistów do pracy z osobami z niepełnosprawnością

Treści ćwiczeń:

1. Kryteria i bariery funkcjonowania człowieka. Kryteria i konsekwencje niepełnosprawności – proces przystosowywania się do niepełnosprawności, złożona sytuacja człowieka z niepełnosprawnością
2. Problem edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami w Polsce i wybranych krajach europejskich
3. Charakterystyka osób z wybranymi zaburzeniami rozwojowymi, chorobami, niepełnosprawnością; trudności poznawcze i przystosowawcze oraz możliwości terapii, edukacji i integracji tych osób
4. Problem edukacji uczniów z zaburzeniami zachowania, wybitnie zdolnych, pochodzących ze środowisk zróżnicowanych językowo i kulturowo; czynniki wspomagające utrudniające edukację
5. Diagnostyka i orzecznictwo w sprawach zaburzeń rozwojowych (niepełnosprawności). Rola pedagogów i nauczycieli w rozpoznawaniu odchyłeń i zagrożeń rozwojowych dzieci
6. Możliwości wspierania osób z niepełnosprawnościami, zaburzeniami w rozwoju i funkcjonowaniu przez pedagogów i nauczycieli

Metody kształcenia

Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, praca indywidualna i w grupach, dyskusja problemowa

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Słuchacz opisuje główne cele i zadania pedagogiki specjalnej, charakteryzuje jej działy szczegółowe i definiuje podstawowe pojęcia	• K_W03	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład
Rozpoznaje i charakteryzuje ograniczenia i możliwości osób z wybranymi zaburzeniami w rozwoju, chorobami, niepełnosprawnościami, specjalnymi potrzebami oraz możliwości rozwoju własnych kompetencji do pracy z osobami z niepełnosprawnością	• K_W08	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład
Potrafi oszacować nasilenie niekorzystnych zjawisk społecznych zakłócających proces normalizacji i społecznej integracji osób z niepełnosprawnościami i/lub specjalnymi potrzebami oraz wskazać możliwości własnego rozwoju	• K_U02 • K_U15	• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia
Jest wrażliwy na potrzeby osób z zaburzeniami w rozwoju i funkcjonowaniu; argumentuje potrzebę realizacji celów praktycznych pedagogiki specjalnej	• K_K03	• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin ustny z zagadnień programowych ćwiczeń i wykładów opracowanych w formie pytań. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest 60% poprawnych odpowiedzi na wybierane losowo pytania (słuchacz losuje 3 pytania z punktowanymi odpowiedziami). Ćwiczenia kończą się zaliczeniem. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena przygotowania i prezentacji w czasie zajęć zagadnień przewidzianych w programie przedmiotu. Ostateczną oceną jest ocena z egzaminu.

Literatura podstawowa

1. A. Krause (2010) Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków, Impuls
2. A. Krause, A. Żyta, S. Nosarzewska (2010) Normalizacja środowiska społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną, Toruń, Akapit
3. W. Dykcik (2009) (red.) Pedagogika specjalna, Poznań, UAM
4. I. Obuchowska (2009) (red.) Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, Warszawa, WSiP
5. D. Smith (2008) Pedagogika specjalna, Warszawa, PWN, t.1 i 2
6. D.M. Piekut-Brodzka, J. Kuczyńska-Kwapisz (2004) (red.) Pedagogika specjalna dla pracowników socjalnych, Warszawa, APS
7. Z. Sękowska (2001) Pedagogika specjalna, Warszawa, APS
8. C. Barnes, G. Mercer (2008) Niepełnosprawność, Warszawa, Wyd. Sic!
9. W. Zeidler (2007) (red.) Niepełnosprawność. Wybrane problemy psychologiczne i ortopedagogiczne, Gdańsk, GWP
10. J. Kirenko (2006) Oblicza niepełnosprawności, Lublin, WSS-P
11. Z. Janiszewska-Nieścioruk, A. Maciarz (2006) Współczesne problemy pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, Kraków, Impuls
12. O. Speck (2005) Niepełnosprawni w społeczeństwie, Gdańsk, GWP
13. C. Kosakowski (2003) Węzłowe problemy pedagogiki specjalnej, Toruń, Akapit
14. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (1999) Logopedia, Opole, Uniwersytet Opolski
15. B. Cytowska, B. Winczura (2007) (red.) Dziecko chore. Zagadnienia biopsychiczne i pedagogiczne, Kraków, Impuls
16. B. Cytowska, B. Wilczura, A. Stawarski (2008) (red.) Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju, Kraków, Impuls

Literatura uzupełniająca

1. A. Krause, A. Żyta, S. Nosarzewska (2010) Normalizacja środowiska społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną, Toruń, Akapit
2. M. A. Paszkowicz (2009) Wybrane aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, Zielona Góra, UZ
3. U. Bartnikowska, A. Żyta (2007) Żyjąc z niepełnosprawnością. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, Toruń, Akapit
4. A. Zawiaślak (2010) Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej, Kraków, Impuls
5. M. Kościelska (2004) Niechciana seksualność, Warszawa, Wyd. Jacek Santorski & Co.
6. H. Gardner (2009) Inteligencje wielorakie, Warszawa, MT Biznes
7. W. Dykcik, B. Szychowiak (2001) (red.) Nowatorskie i alternatywne metody w teorii i praktyce pedagogiki specjalnej, Poznań, UAM

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 10-02-2017 00:03)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ